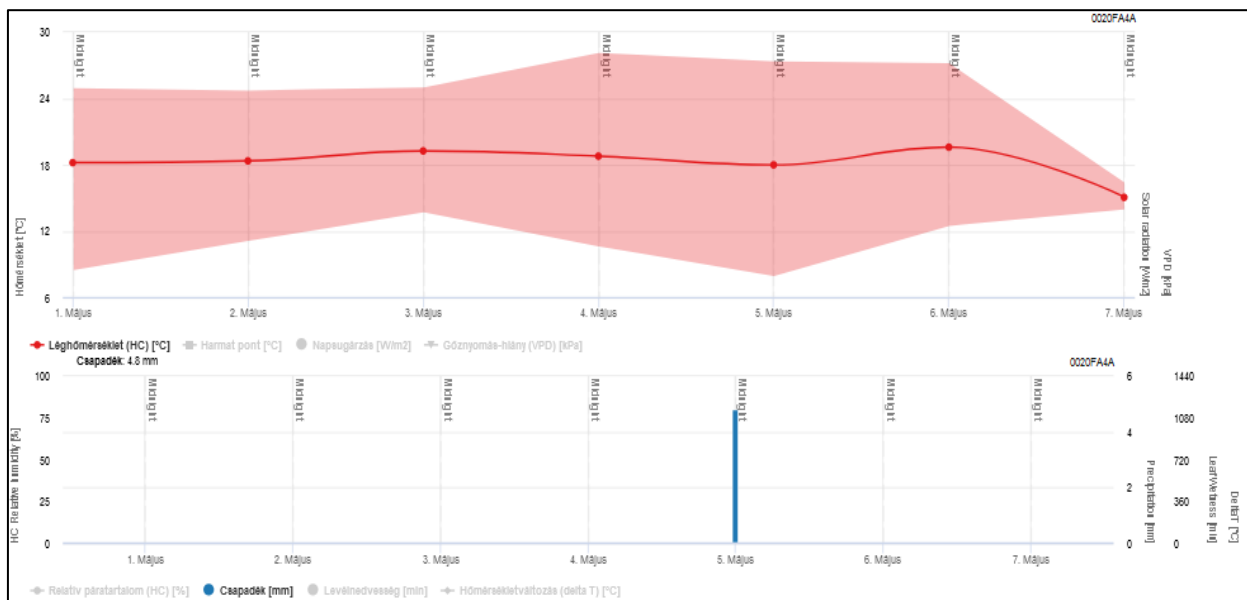

MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

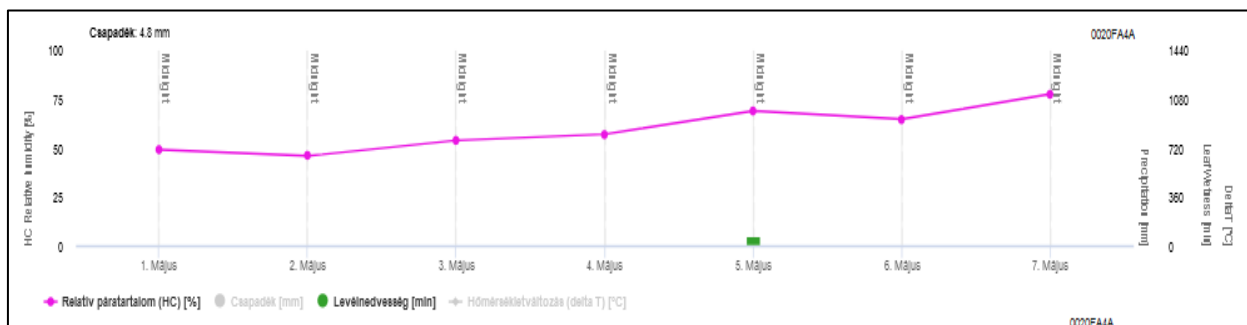
Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Az elmúlt héten nyárian meleg, szeles és száraz idő volt. A búza virágzása a késői fajták kivételével beindult, az árpa virágzása befejeződött. A kukorica és a napraforgó az adott táblán található víz tartaléktól függően fejlődött.

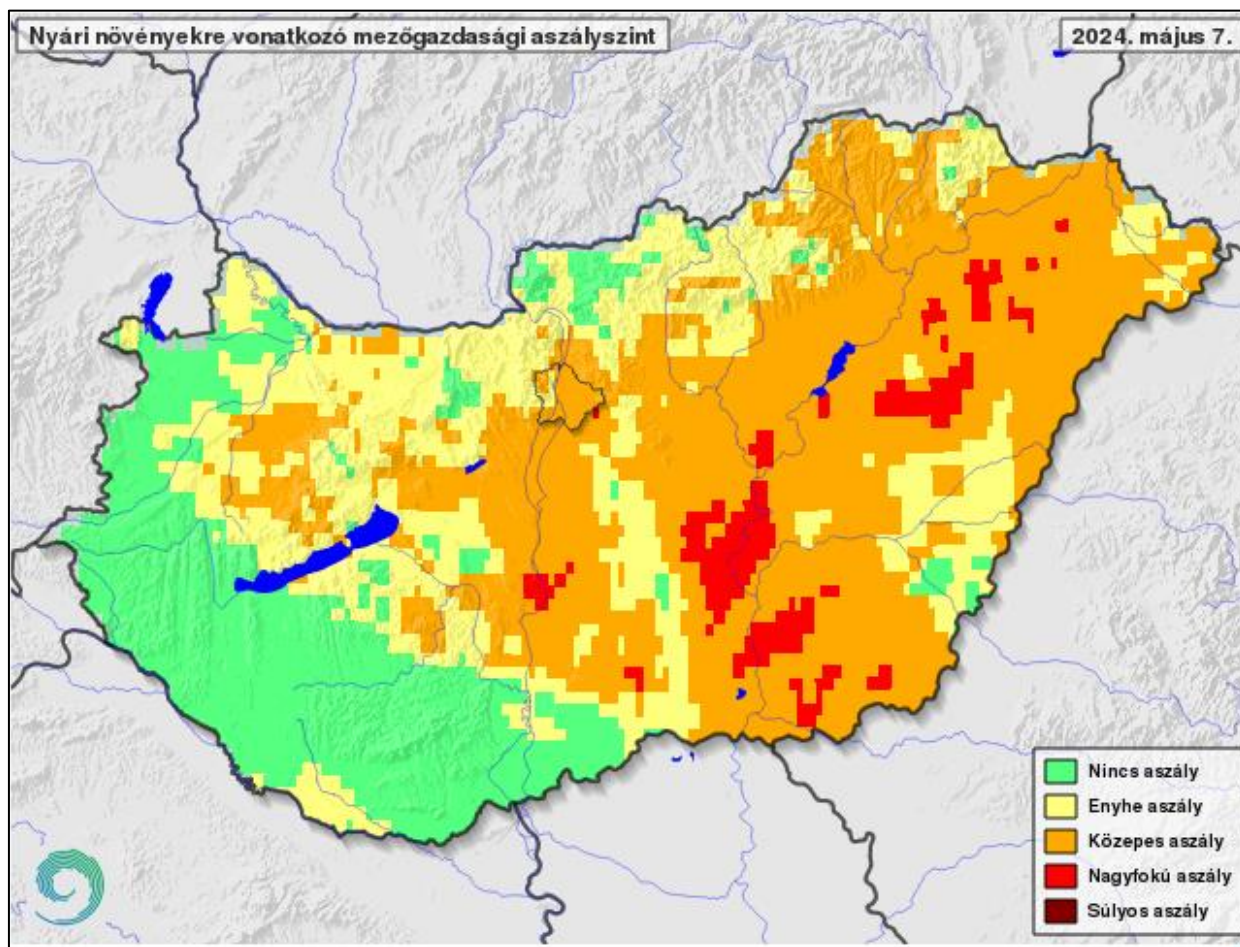
Az átlaghőmérséklet és a csapadékmennyiség alakulása az elmúlt 7 napban Debrecenben

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

Az elmúlt 7 napban a relatív páratartalom és a levélnedvesség alakulása Debrecenben

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

Forrás: www.met.hu/idojaras/agrometeorologia/aszalyinfo/

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten, előzmények

Fenológiaiak (19. hét)

Őszi búza: virágzás kezdete-teljes virágzás (BBCH 61-65)

Őszi árpa: teljes virágzás (BBCH 65)

Őszi káposztarepce: becőképződés-50%-os becőméret (BBCH 69-75)

Kukorica: 3-6 leveles állapot (BBCH 13-16)

Napraforgó: 4-6 leveles állapot (BBCH 14-16)

Lucerna: második növedék 5 cm

Alma: 10-20 mm-es gyümölcskezdemények (BBCH 73)

Őszibarack: 10 mm-es gyümölcskezdemények-gyümölcsnövekedés (73-74)

Polifág károsítók

A lucerna az őszi kalászos, illetve a repce a táblákon a mezei pocok (*Microtus arvalis*) fertőzöttség jellemzően gyenge-közepes. Erősebb pocok fertőzöttséget csak a táblaszegélyekben, illetve az árokpartokon tapasztaltunk.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) megjelenését, kártételét egyelőre nem tapasztaltuk.

A kései vetésű napraforgó táblákon még mindig jelentős a mezei nyúl (*Lepus europaeus*) kártétele, ami ellen jelenleg hatékony vadriasztó szer nem áll rendelkezésre.

Szántóföldi növények

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi búzában

Az őszi búzában a lisztharmat (*Blumeria graminis*) a középső levélemeleten minden állományban megtalálható. A fertőzöttség mértéke változó, a fogékony állományokban előfordulnak közepesen fertőzött góccok. A lisztharmat micéliumában megjelentek a kazmotéciumok, és eltűntek az oidium típusú konídiumok ami a fertőzés végét jelenti.

A vöröszrozsda (*Puccinia triticina*) fertőzöttség egyelőre gyenge megyénkben, de a fogékony fajták alsó-középső levélzónájában mindenütt megtalálható. A terjedését a száraz időjárás és kalászfuzariózis elleni védekezés jelentősen lassította, visszavetette. A korai fajtákban már nem kell a járványos mértékű felszaporodásával számolni.

Lisztharmat kazmotéciumokkal

fotó: Nagy László

A sárgarozsda (*Puccinia striiformis*) a fogékony fajták a zászlós levelein is megjelent, de a fertőzés terjedése a meleg száraz időjárás miatt jelentősen lassult. A sárgarozsda terjedését jelentősen lassította a kalász fuzárium elleni védekezés is.

Szeptóriás levélfoltosság (*Septoria tritici*) számára sem kedvezett az elmúlt hét meleg, száraz időjárása. A fertőzés többnyire beszáradt foltjai már csak az alsó levélzónában találhatóak meg. A fertőzés jelentős mértékű terjedésével az idén már nem kell számolni.

A búza a virágzás alatt a legfogékonyabb a Fuzárium fajok (*Fusarium spp.*) fertőzésére. Az elmúlt hét időjárása nem kedvezett a fuzárium járványos mértékű fertőzésének. Amennyiben az elkövetkező hét időjárása csapadékosra fordul vagy bőséges lesz a haratképződés a fertőzés terjedése fel fog gyorsulni. A virágzó állományokban továbbra is indokolt a védekezés.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi árpában

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) a felső levélemeleten is megtalálható, a fertőzöttség mértéke a jól fejlett dús állományokban már közepes, de előfordulnak erősen fertőzött foltok, táblarészek. A lisztharmat a fogékony állományokban a zászlós levélen is jelen van, de a terjedésével már nem kell számolni.

Az őszi árpákban a barna levélfoltosság (*Bipolaris sorokiniana*) fertőzöttsége alacsony, az elkövetkező időszakban meg fog állni a terjedése.

Hálózatos levélfoltosság (*Drechslera teres*) tünete minden táblában megtalálható, jelenleg még a lassú terjedése megfigyelhető.

Az őszi árpában az árpa sárga törpülés vírus (BYDV) foltokban, szinte minden táblán megtalálható. A tünetek az élettani betegségek miatt egyre kevésbé feltűnőek.

Állati kártevők

A vörösnyakú árpabogár (*Lema melanopa*) populációja lárvái még mindig jelen vannak a táblákon. A lárvák kártétele minden táblán megfigyelhető, a kártétel mértéke szélsőségesen alakul, de jellemzően gyenge.

A levéltetvek kisebb kolóniái szinte minden gabona táblán megtalálhatóak, a fertőzöttség egyelőre gyenge-közepes de a kedvező időjárás miatt a kolóniák gyors növekedése várható.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a kukoricában

A gyengébb vízgazdálkodású talajokon a vízhiány miatt a kukorica fejlődése megállt. A jobb talajokon még szépen fejlődnek az állományok, de már ott is nagy szükség lenne a csapadékra.

A kukoricatáblákon elkezdődött a gyomirtás, a termelők a száraz tavaszi idő miatt jellemzően az állománykezelés mellett döntöttek.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a napraforgóban

A kelő állományokban az idén is jelentős a mezei nyúl (*Lepus europaeus*) kártétel, mely ellen továbbra sem áll rendelkezésre megfelelő riasztó szer.

A levéltetvek tömeges betelepődése elkezdődött, de egyelőre a kisebb kolóniákkal is csak szórványosan találkozunk. A levéltetvek felszaporodása az elkövetkező időszakban jelentősen fel fog gyorsulni, fel kell készülni a védekezésre.

Őszi káposztarepce

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi káposztarepcében

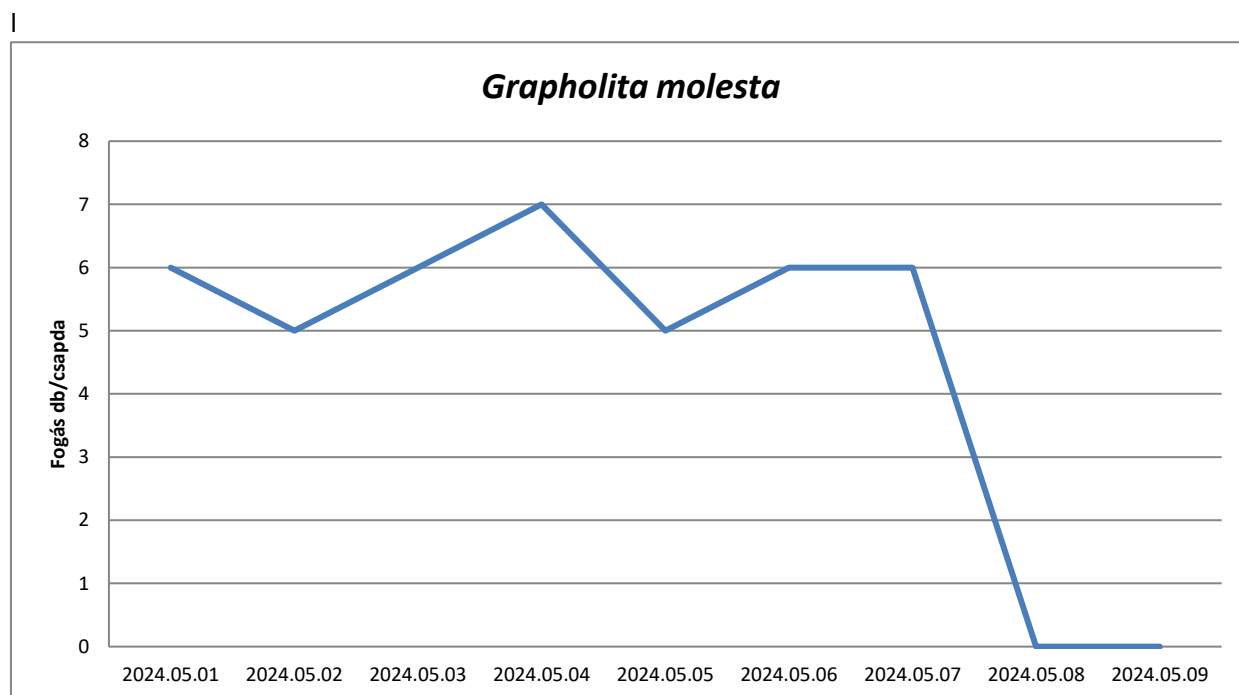
A repcében a fóma (*Phoma lingam*) levélfoltjai az alsó leveleken észlelési szinten minden állományban megtalálhatóak. A fertőzés lassú terjedésére kell számítani.

A repcebecő-ormányos (*Ceutorhynchus assimilis*) tojásrakása befejeződött. A fertőzés mértéke átlagosnak mondható.

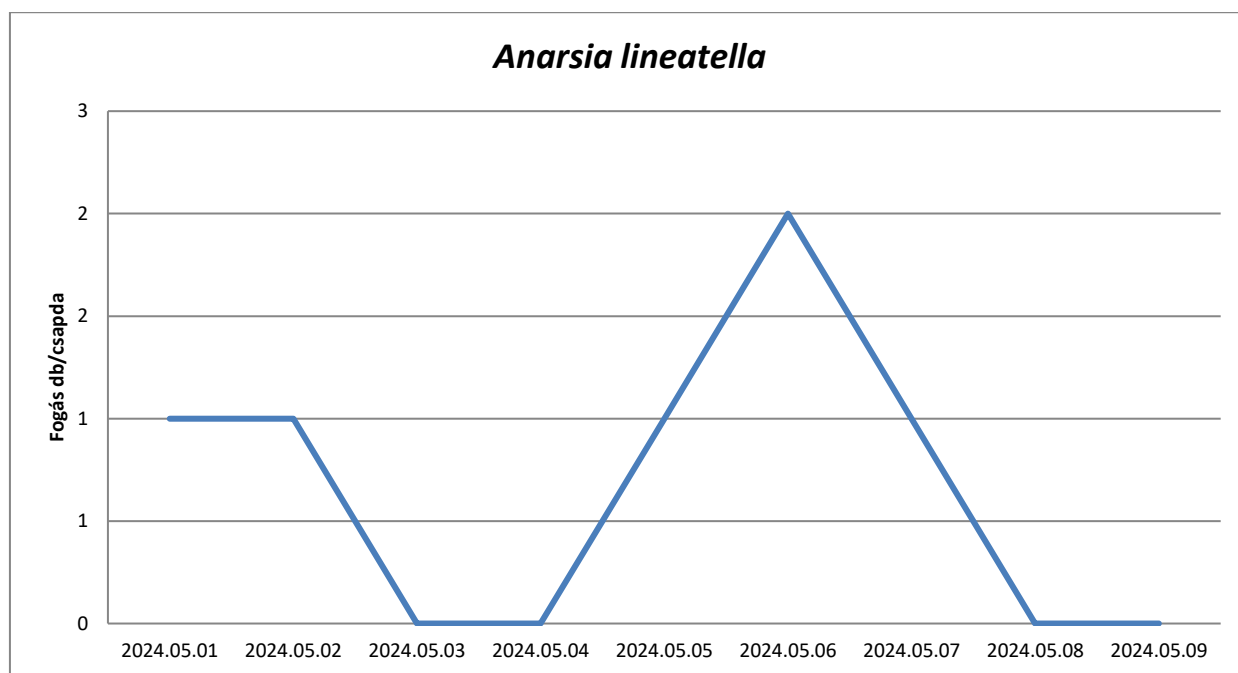
Kertészeti növények:

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszibarackban

Az őszibarackba a kelet gyümölcsmoly és a barackmoly rajzása még tart.

A keleti gyümölcsmoly rajzása, Debrecen

A barackmoly rajzása, Debrecen

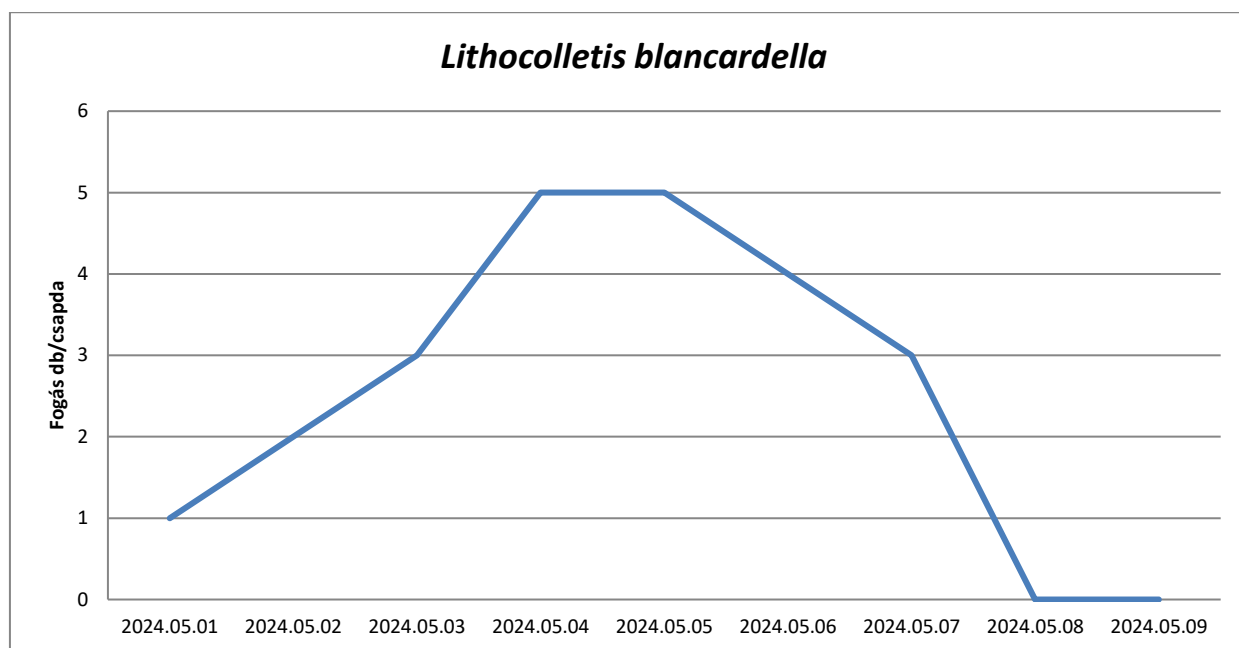
Az állományokba a levéltetű fertőzés folyamatosan nő.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az almában

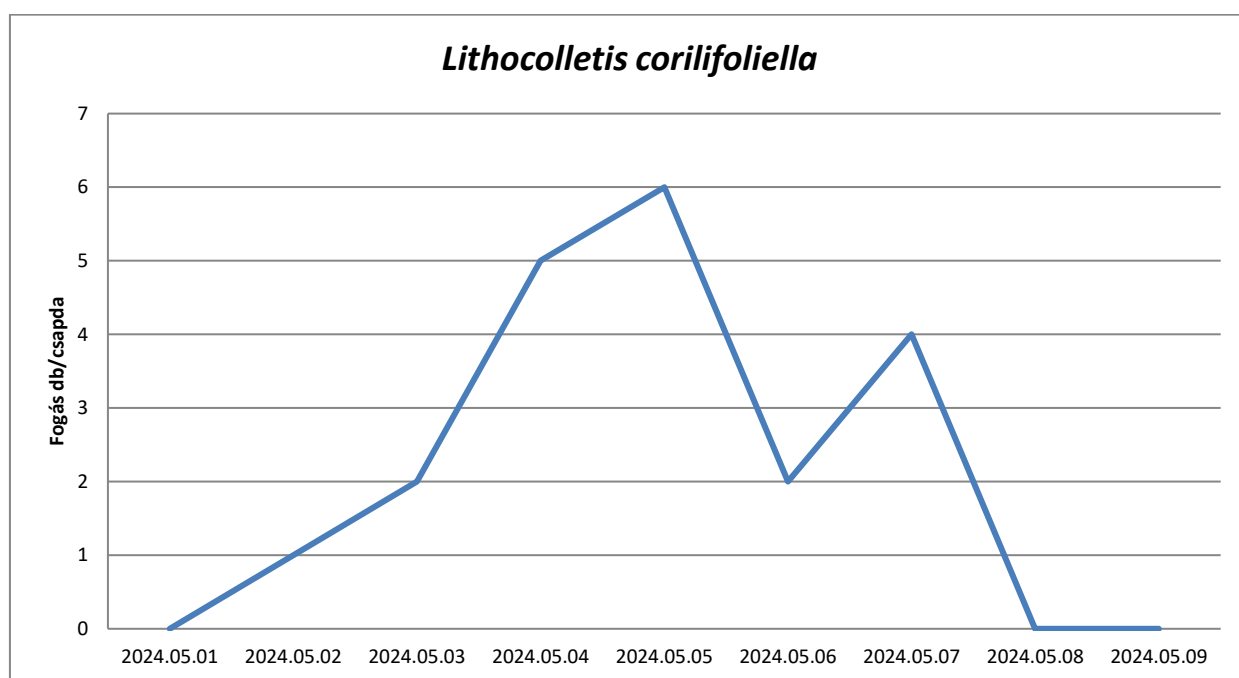
Az almában a lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) fertőzése is jelentősen lassult, rövidesen meg fog állni.

A varasodás (*Venturia inaequalis*) konídiumai tömegesen szóródnak, a fertőzés egyelőre alacsony, de ha kedvező lesz az időjárás a fertőzés mértéke nőni fog.

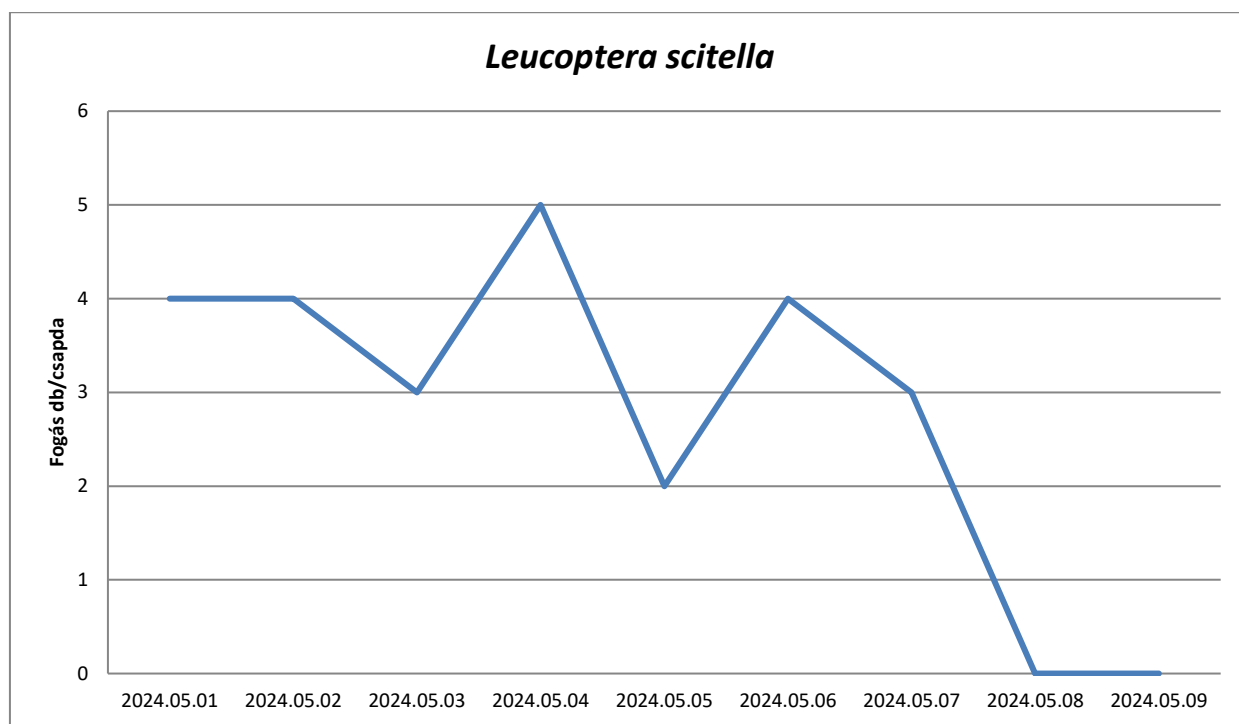
Az aknázó és sátoros molyok második nemzedékének a rajzása a hónap első felében elkezdődött, a lombosfa fehérmoly nemzedékek rajzása teljesen összefolyik. Az almoly első nemzedékének is kezd felépülni a rajzása.

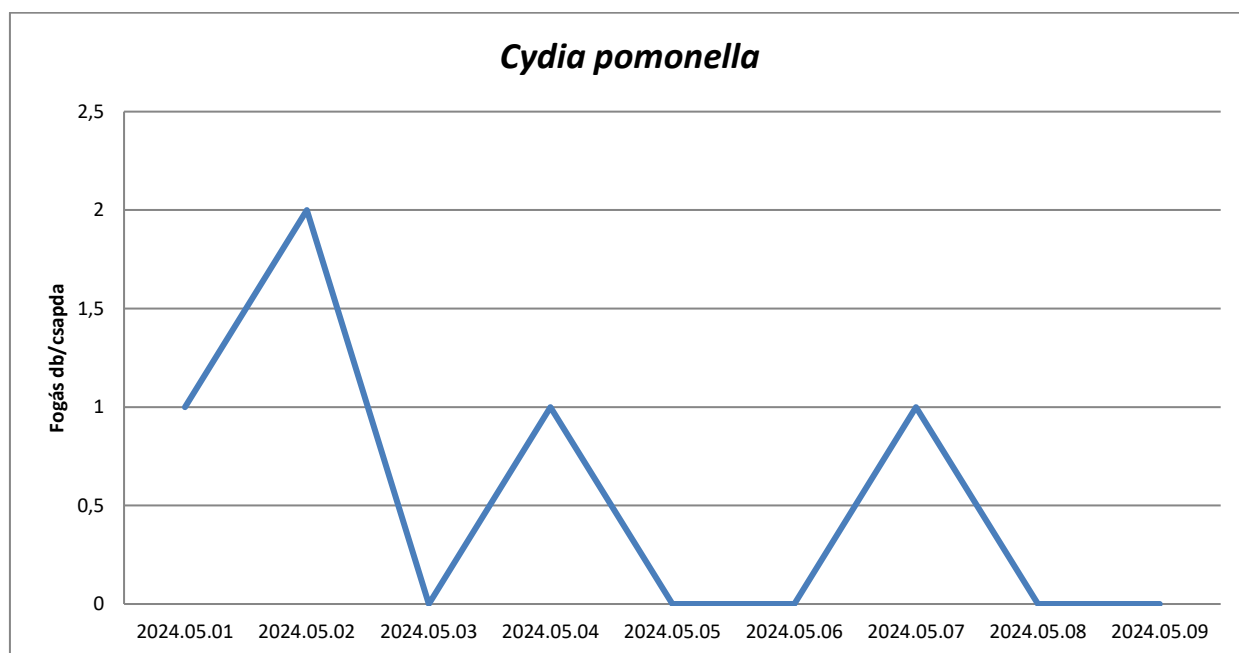
Almalevél-aknázómoly rajzása, Debrecen

Almalevél-sátorosmoly rajzása, Debrecen

Lombosfa fehérmoly rajzása, Debrecen

Almamoly rajzása, Debrecen

Debrecen, 2024.05.06